

„Sokan megijednek ettől a zenétől”

Találkozás Kovács Linda jazz-énekesnővel

Kisgyermek kora óta zenél, és bár kamaszkorában kicsapták a konzervatóriumból, sikeresen diplomázott a főiskolán. 2002 óta saját kvartettjében, jelenlegi triójában és duójában, valamint más formációk vendégeként meghatározó alakja a hazai jazzéletnek. A modern mainstream jazztól jutott el a kísérletező és egyedi hangvételű vokális műfajig, amelynek eddigi legkülönlegesebb állomása a Fenyvesi Mártonnal és Dés Ádrással alkotott trióval, a közelmúltban létrejött Recycle-lemez (recenziónk a 90. oldalon). Szívesen zenélt együtt stílusától eltérő előadókkal, nyitott minden izgalmas felkérésre.

➔ Bencsik Gyula

Kovács Linda, Fenyvesi Márton és Dés András

Forrás: www.kovacs linda.com

Gramofon: *Hogy élték meg az őszi lemezbemutató koncertet?*

Kovács Linda: Szerintem az egyik legjobb koncertünk volt. Ennek a zenekarnak az a specialitása, hogy minden koncert más, hiszen jóformán szabad improvizációra épül a zenénk. Ez persze rizikós is, de az említett koncert jól szerkesztettre sikerült, megvolt a zene dinamikája, nem tarkították üresjáratok.

G.: *Egy alapvetően rögtönzésekre épülő műsor esetében milyen szerkesztettségéről lehet beszélni?*

K.L.: Semmilyenről, csak most ezt a szót használtam. Mondhatni így alakult azon a koncerten, bár óhatatlanul mi is elkezdünk néha sémákban gondolkodni, de nyilván az nem szerencsés egy ilyen típusú zene esetében. Sok tényezőtől függ, milyen lesz egy-egy fellépés, ám valamennyi koncert árulkodik arról is, melyikünk milyen zenei fejlettségi szinten áll, merre tart éppen. Mindhárman más fázisban vagyunk zeneileg, nem feltétlenül ugyanaz érdekel bennünket, ezért nem biztos, hogy adott koncerten azt és úgy játszunk, ahogy az épp jól esne mindhármunknak. A lemezbemutatón úgy éreztük, minden jól működött. Az

Opusban kiváló a hangtechnika, ami már induláskor felbott minket.

G.: Milyen szakmai visszajelzéseket kaptatok?

K.L.: Eddig csak jókat. Három elismerő kritikát kaptunk külföldről is: Németországból, Lengyelországból és Szlovákiából.

G.: Honlapod szerint jelenleg három formációban szerepelsz: a már említett trió mellett a Márkus Tibor vezette Equinoxban, valamint Bögöthy Ádám bőgőssel közös duóban. Ezekben a megszólalásaidban is az újszerűt keresed?

K.L.: A duóban feltétlenül. Sokan eleve megjednek a bőgőének kettőstől. Az új utak keresése belőlem fakad. Nem azért csinálom, mert ezzel szeretnék valami extravaganciát mutatva köztudatba kerülni, egyszerűen így működöm. Dés Andris mondta – amikor először játszottunk együtt, nagyjából húszéves koromban –, hogy azt szereti bennem, hogy merész ötleteim, a megszokottól eltérő gondolataim vannak.

G.: Ez nem hat a karrierépítés ellen?

K.L.: De. A standardek éneklése adott esetben kapukat nyit a közönség felé, nekem viszont döngötnem kell a kapukat, úgy érzem.

G.: Kísérletezés volt a Kiss Erzsivel közös zenéléseid?

K.L.: Nem, az egy véletlen felkéréssel indult, aztán hét évig tartott. Imádtam. Az Egy Kiss Erzsi Zene mellett játszottam a Kiss Erzsi dalaira épülő Panchan nevű együttesben is, amely ütőhangszerekkel kiegészített a capella volt. Magyarországon nehéz megélni jazz-zenészként, főleg, ha az ember kísérletező típus. Szerintem mindenre, a nehezebben értelmez-

hető produkciókra is rászoktathatók az emberek. Fontosnak tartanám például improvizatív módon tanítani a zenét.

G.: Te hogy tanultad?

K.L.: Édesapám lakodalmass zenész volt, gitározott és énekelt. Csütörtökönként próbáltak a pincénkben, azokat a zenéket hallgattam egész kicsi koromban. Hétévesen ő íratott be a zeneiskolába zongorázni, utána két évig jártam konziba zongora szakra, de nem fejeztem be, mert meglehetősen renitens voltam, ezért távoznom kellett, ráadásul eltávolodtam a zenetanulástól is. Mindkét intézményben klasszikus zenét tanultam, amivel nem tudtam mit kezdeni, miközben zenefogyasztóként a techno, rap, hardcore, metál-vonalat jártam végig. Egy kis Pantera, Sepultura, Green Day, majd ebből finomodtam vissza a Doors, Nirvana érinésével a jazzig.

G.: Hogy tértél vissza a zenetanuláshoz?

K.L.: Kicsapatásom után semmit sem akartam tanulni. Édesanyám nyomására levelezőn leérettségiztem a szülővárosomban, Gyöngyösön. Tizenöt-tizenhat éves koromra bezippantott a jazz. Az érettségi előtti évtől a budapesti Postás Zeneiskolában tanultam jazzéneket, Lakatos Ágnes növendékeként három évig. Utána a Kőbányai Zenei Stúdióba, majd a Zeneakadémia jazz-tanszakára jártam.

G.: 2007-ben diplomáztál, miközben 2002-től már saját zenekarod volt.

K.L.: Először egy baráti társaságból álló – Bob Marley-számokat játszó –, Koala névre hallgató együttesben vokálóztam. Dés Andris ütözött benne, aki már az Equinoxban is hallott énekelni, és azt javasolta, alapítsak saját zenekart.

Fotó: Tolvaj Barbála

Kovács Linda: „Bögöthy Ádámmal már négy éve zenélünk együtt: a saját dalaimat, illetve néhány feldolgozást adunk elő élő elektronikával”

Andrissal, Lamm Dávid gitárossal, és Szandai Matyi bőgőssel megalakítottam az első formációm, a Kovács Linda Quartetet. Tagcserékkel, szünetekkel néhány évig létezett. Az igazi mérföldkő az első, 2009-es Teach me Silence című lemez volt, ezen jelentek meg először saját dalok. Nem sokkal később érdekelni kezdett a hangszerelés is. Akkortájt, 2010 körül szűnt meg a kvartettem, ezt követte egy kvintett-felállítás – dob nélkül, két fúvóssal, szaxofonnal és harsonával. Mindössze három koncertet ért meg, de elindított a hangszerelés és zeneszerzés útján.

G.: Volt akkoriban másféle kísérletezésed is: előbb Orbán Györggyel, majd az említett Bögöthy Ádám bőgőssel alkottál duókat, utóbbival napjainkban is zenéltek együtt.

K.L.: Így van, az én ötletem volt, hogy ebben a felállásban is kipróbáljam magam. Gyurival standardekert adtunk elő, vele azt nagyon volt jó játszani. Ádámmal már négy éve zenélünk együtt, ma szinte kizárólag a saját dalaimat, illetve néhány feldolgozást adunk elő élő elektronikával: loop stationnal és némi effektekkel kiegészítve szerkeszttem meg a dalokat.

G.: 2011-től működik a Recycle.

K.L.: A lemezbemutató koncert után nagyon sokan jöttek oda hozzánk gratulálni, igen különböző emberek. Ez a zene vonzó azoknak, akiknek nincsenek zenei előítéleteik, rendkívül érzékenyek, és kellően nyitottak az új hangzásra. Érdekes, hogy a koncert után egy gitáros barátom azt mondta: ebből a zenéből neki bőven elég volna 45 percnyi egyszerre.

G.: Mennyi energiát igényel egy-egy fellépés ezzel a formációval?

K.L.: Az Ádámmal közös duóknak sokkal többet kivesz belőlem, mert ott szerkezetekben gondolkodunk, az éneklés mellett kezelem a gépet, ami folyamatos koncentrációt igényel. Ahhoz képest a triómba „csak” bele kell ülni, és hát-

radólve várni, mikor tudok bekapcsolódni. Ez sokkal könnyesebb nekem, itt Marci izzad, de ezzel nem azt akarom mondani, hogy itt ne lenne koncentráció.

G.: Hogyan készültök egy Recycle-koncertre?

K.L.: Alapvetően nem készülünk a koncertjeinkre. Van egy adott repertoárunk, amit a lehető legflexibilisebben kezelünk, de mivel Marci az egyetlen harmónia-hangszeres, így sok mindent ő határoz meg. Előfordul, hogy csak négy akkordból épül fel egy dal, amit aztán az elektronika segítségével tovább dúsítunk és 180 fokkal elforgatjuk egy teljesen másik világba. Minden megtörténhet, ez benne a jó.

G.: A lemezeket is koncertfelvétel.

K.L.: Így van. Kitaláltuk, hogy három koncertet rögzítünk, amiből összerakunk egy anyagot, azonban erre nem volt szükség, mert már az első koncert után azt mondtuk, hogy ez megvan, ebből fog készülni a lemezanyag. Mindhárman kijelöltük a legjobban tetsző részeket, átbeszéltük, majd fixáltuk azt a 45 percnyi részt a másfél órából, ami az albumra került.

G.: Mindez próba nélkül.

K.L.: Pontosan. A legelső koncertünk is ilyen volt a Jazz-zaj című sorozat részeként. Elhívtam a srácokat, vittem magammal néhány standard kottát, elindult a műsor és működött.

G.: Milyen projektekre készülsz?

K.L.: Tavaly volt egy szerzői estem a Budapest Jazz Orchestrával, ahol saját hangszerelésű dalaimat adtuk elő. Nagyon jól sikerült a koncert, és a zenekar olyannyira felbuzdult, hogy szeretné, készítsünk belőle lemezt. Ez lesz a soron következő új munkám, remélem, jövőre megvalósul. Közben aktívan munkálkodom a duó és trió háza táján, illetve a jazzének tanítás is fontos szerepet tölt be az életemben. ■